

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa,

Adam Bodnar

III.7060.117.2018.AJ

**Pani
Elżbieta Rafalska
Minister Rodziny, Pracy
i Polityki Społecznej**

Uprzejmie informuję Panią Minister, że podczas spotkania regionalnego odbytego na terenie województwa świętokrzyskiego przedstawiono mi problem dotyczący uprawnień, na gruncie prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, osób zajmujących się świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania.

Organizacja i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania należy do zadań zleconych gmin. Bezpośrednim organizatorem zadania w gminie jest ośrodek pomocy społecznej. Z poczynionych ustaleń wynika, że ośrodki realizują zadanie samodzielnie lub zlecają realizację zadania podmiotom zewnętrznym.

Organizowanie i świadczenie usług opiera się w szczególności o przepisy: ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.), ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 882 ze zm.), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598 ze zm.). Specjalistyczne usługi mogą być świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu: pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty zajęciowego, pielęgniarki, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, specjalisty w zakresie rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty lub innego zawodu dającego wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć określone specjalistyczne usługi. Ponadto osoba

świadcząca usługi powinna legitymować się co najmniej półrocznym stażem w jednej z ustawowych jednostek. Osoby świadczące usługi posiadają przeszkolenie i doświadczenie w zakresie: umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności, prowadzenia treningu zachowań społecznych. Przedstawione podczas spotkania postulaty dotyczyły przede wszystkim wprowadzenia urlopu zdrowotnego. Wskazywano także na zasadność uznania świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania jako pracy w szczególnym charakterze w oparciu o przepisy ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 664 ze zm.).

W związku z powyższym działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U z 2017 r. poz. 958) uprzejmie proszę Panią Minister o zajęcie stanowiska w sprawie postulowanych rozwiązań w oparciu o kompleksową analizę sytuacji prawnej osób zajmujących się świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania.